

Laidiens: 04.11.2014., Nr. 219

Oficiālās publikācijas Nr.: 2014/219.3

Ministru kabineta noteikumi Nr.627

Rīgā 2014.gada 14.oktobrī (prot. Nr.55 25.§)

**Grozījumi Ministru kabineta 2005.gada 27.decembra noteikumos Nr.1047
"Noteikumi par autoceļiem neparedzētās mobilās tehnikas iekšdedzes motoru
radīto piesārņojošo vielu emisiju gaisā"**

*Izdoti saskaņā ar likuma "Par atbilstības novērtēšanu"
7.pantu un likuma "Par piesārņojumu"
11.panta otrās daļas 5. un 10.punktu*

Izdarīt Ministru kabineta 2005. gada 27. decembra noteikumos Nr. 1047 "Noteikumi par autoceļiem neparedzētās mobilās tehnikas iekšdedzes motoru radīto piesārņojošo vielu emisiju gaisā" (Latvijas Vēstnesis, 2006, 8. nr.; 2007, 57. nr.; 2011, 86. nr.; 2012, 100. nr.) šādus grozījumus:

1. Aizstāt noteikumu tekstā skaitli un vārdu "3.1. pielikums" (attiecīgā locījumā) ar skaitli un vārdu "3.¹ pielikums" (attiecīgā locījumā).
2. Aizstāt noteikumu tekstā skaitli un vārdu "3.2. pielikums" (attiecīgā locījumā) ar skaitli un vārdu "3.² pielikums" (attiecīgā locījumā).
3. Aizstāt noteikumu tekstā skaitli un vārdu "3.3. pielikums" (attiecīgā locījumā) ar skaitli un vārdu "3.³ pielikums" (attiecīgā locījumā).
4. Aizstāt noteikumu tekstā skaitli un vārdu "3.4. pielikums" (attiecīgā locījumā) ar skaitli un vārdu "3.⁴ pielikums" (attiecīgā locījumā).
5. Aizstāt noteikumu tekstā skaitli un vārdu "3.5. pielikums" (attiecīgā locījumā) ar skaitli un vārdu "3.⁵ pielikums" (attiecīgā locījumā).
6. Aizstāt noteikumu tekstā skaitli un vārdu "4.1. pielikums" (attiecīgā locījumā) ar skaitli un vārdu "4.¹ pielikums" (attiecīgā locījumā).
7. Aizstāt noteikumu tekstā skaitli un vārdu "4.2. pielikums" (attiecīgā locījumā) ar skaitli un vārdu "4.² pielikums" (attiecīgā locījumā).
8. Aizstāt noteikumu tekstā skaitli un vārdu "4.3. pielikums" (attiecīgā locījumā) ar skaitli un vārdu "4.³ pielikums" (attiecīgā locījumā).
9. Aizstāt noteikumu tekstā skaitli un vārdu "4.4. pielikums" (attiecīgā locījumā) ar skaitli un vārdu "4.⁴ pielikums" (attiecīgā locījumā).

10. Papildināt noteikumus ar 2.49., 2.50., 2.51., 2.52., 2.53., 2.54., 2.55., 2.56., 2.57., 2.58., 2.59., 2.60. un 2.61. apakšpunktu šādā redakcijā:

"2.49. **NO_x kontroles diagnostikas sistēma (NCD)** – motorā iebūvēta sistēma, kas var:

2.49.1. noteikt NO_x kontroles darbības traucējumus;

2.49.2. identificēt iespējamo NO_x kontroles darbības traucējumu iemeslu, izmantojot informāciju, kas uzglabāta datora atmiņā, un paziņot šo informāciju ārpus tehnikas;

2.50. **NO_x kontroles darbības traucējumi (NCM)** – mēģinājums neatļauti manipulēt motora NO_x kontroles sistēmu vai darbības traucējumi, kas ietekmē sistēmu un var rasties manipulācijas rezultātā;

2.51. **diagnostikas traucējumu kods (DTC)** – ciparu vai burtu un ciparu identifikators, kas identificē vai apzīmē NO_x kontroles darbības traucējumus;

2.52. **apstiprināts un aktīvs DTC** – DTC, kas tiek uzglabāts līdz brīdim, kamēr NCD sistēma konstatē darbības traucējumus;

2.53. **skenēšanas instruments** – ārējā testēšanas iekārta, ko izmanto ārpus tehnikas saziņai ar NCD sistēmu;

2.54. **NCD motoru saime** – ražotāja sagrupētas motoru sistēmas, kurām ir kopējas NCM pārraudzības vai diagnosticēšanas metodes;

2.55. **vecošanas cikls** – tehnikas vai motora darbība (ātrums, slodze, jauda), kas jāveic ekspluatācijas stundu uzkrāšanas periodā;

2.56. **svarīgi ar emisiju saistīti konstrukcijas elementi** – konstrukcijas elementi, kas galvenokārt paredzēti emisijas kontrolei: jebkura izplūdes gāzu pēcapstrādes sistēma, elektroniskais motora vadības bloks un ar to saistītie sensori un pievadi, kā arī izplūdes gāzu recirkulācijas sistēma (turpmāk – EGR), tostarp visi ar to saistītie filtri, dzesētāji, kontroles vārsti un caurules;

2.57. **svarīga ar emisiju saistīta tehniskā apkope** – apkope, kas jāveic svarīgiem ar emisiju saistītiem konstrukcijas elementiem;

2.58. **ar emisiju saistīta tehniskā apkope** – tehniskā apkope, kas būtiski ietekmē emisiju vai varētu ietekmēt ar emisiju saistīto darbības rādītāju pasliktināšanos transportlīdzekļa vai motora normālas ekspluatācijas laikā;

2.59. **motora pēcapstrādes sistēmas saime** – ražotāja sagrupēta motoru saime, kas atbilst motoru saimes definīcijai, bet ir sagrupēta sīkāk motoru saimē, kas izmanto līdzīgu izplūdes gāzu pēcapstrādes sistēmu;

2.60. **ar emisiju nesaistīta tehniskā apkope** – tehniskā apkope, kas būtiski neietekmē emisiju un ilgstoši neietekmē ar emisiju saistītu darbības rezultātu pasliktināšanos tehnikas vai motora normālas ekspluatācijas laikā pēc tehniskās apkopes veikšanas;

2.61. **ekspluatācijas stundu uzkrāšanas grafiks** – vecošanas cikls un ekspluatācijas stundu uzkrāšanas periods, lai noteiktu nolietojuma koeficientus motoru pēcapstrādes sistēmas saimei."

11. Aizstāt 5.1. apakšpunktā skaitli un vārdu "1. pielikums" ar skaitļiem un vārdiem "1. un 1.¹ pielikums".

12. Izteikt 6. punkta pirmo teikumu šādā redakcijā:

"Sertificēšanas institūcija ir akreditēta nacionālajā akreditācijas institūcijā atbilstoši normatīvajiem aktiem par atbilstības novērtēšanas institūciju novērtēšanu, akreditāciju un uzraudzību, vai arī tā ir citas Eiropas Savienības

dalībvalsts akreditēta sertificēšanas institūcija."

13. Izteikt 7. punktu šādā redakcijā:

"7. Tehniskais dienests ir akreditēts nacionālajā akreditācijas institūcijā atbilstoši normatīvajiem aktiem par atbilstības novērtēšanas institūciju novērtēšanu, akreditāciju un uzraudzību, vai arī tas ir citas Eiropas Savienības dalībvalsts akreditēts tehniskais dienests."

14. Aizstāt 18. punktā vārdus "vilces līdzekļos" ar vārdu "motorvagonos".

15. Papildināt informatīvo atsauci uz Eiropas Savienības direktīvām ar 8. punktu šādā redakcijā:

"8) Eiropas Komisijas 2012. gada 6. decembra Direktīvas 2012/46/ES, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/68/EK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz pasākumiem pret gāzveida un daļiņveida piesārņotāju emisiju no iekšdedzes motoriem, ko uzstāda visurgājējai tehnikai."

16. Papildināt 1. pielikumu ar 3.3. un 3.4. apakšpunktu šādā redakcijā:

"3.3. emisijas laikposma numuram (norāda iekavās, romiešu cipariem), kas ir labi redzams un atrodas tipa apstiprinājuma numura tuvumā;

3.4. uz katra motora, kas laists tirgū saskaņā šo noteikumu 77.2. apakšpunktu – burtiem "SV" (norāda iekavās), kas ir labi redzami un atrodas tipa apstiprinājuma numura tuvumā."

17. Izteikt 1. pielikuma 25.2. apakšpunktu šādā redakcijā:

"25.2. papildu emisijas kontroles stratēģijai piemēro šādus kontroles nosacījumus:

25.2.1. IIIB laikposma motoriem:

25.2.1.1. augstums nepārsniedz 1000 metrus (vai līdzvērtīgu 90 kPa atmosfēras spiedienu);

25.2.1.2. apkārtējā temperatūra ir robežās no 275 K līdz 303 K (no 2 °C līdz 30 °C);

25.2.1.3. motora dzesēšanas šķidruma temperatūra pārsniedz 343 K (70 °C);

25.2.2. ja papildu emisijas kontroles stratēģija tiek aktivizēta, kad motors darbojas šā pielikuma 25.2.1.1.,

25.2.1.2. un 25.2.1.3. apakšpunktā minētajos kontroles nosacījumos, stratēģiju aktivizē tikai izņēmuma gadījumos;

25.2.3. IV laikposma motoriem:

25.2.3.1. atmosfēras spiediens ir 82,5 kPa vai lielāks;

25.2.3.2. apkārtējā temperatūra ir robežās no 266 K (7 °C) līdz temperatūrai, ko nosaka, izmantojot šādu formulu (pie noteikta atmosfēras spiediena):

$$T_c = -0,4514 \times (101,3 - p_b) + 311, \text{ kur}$$

T_c – aprēķinātā apkārtējā gaisa temperatūra, izteikta kelvīnos (K);

p_b – atmosfēras spiediens, izteikts kilopaskālos (kPa);

25.2.3.3. motora dzesēšanas šķidruma temperatūra pārsniedz 343 K (70 °C);

25.2.4. ja papildu emisijas kontroles stratēģija tiek aktivizēta, kad motors darbojas šā pielikuma 25.2.3.1.,

25.2.3.2. un 25.2.3.3. apakšpunktā minētajos kontroles nosacījumos, stratēģiju aktivizē tikai tad, ja demonstrēta vajadzība saistībā ar šā pielikuma 25.3. apakšpunktā minētajiem mērķiem;

25.2.5. atkāpjoties no šā pielikuma 25.2.3. apakšpunktā minētajām prasībām, papildu emisijas kontroles stratēģiju var izmantot attiecībā uz IV laikposma motoriem, kas aprīkoti ar izplūdes gāzu recirkulācijas sistēmu (EGR), ja apkārtējās vides temperatūra ir zemāka par 275 K (2 °C) un ir spēkā viens no šādiem kritērijiem:

25.2.5.1. ieplūdes kolektora temperatūra ir zemāka par vai vienāda ar temperatūru, kas noteikta, izmantojot šādu formulu:

$$IMT_C = P_{IM} / 15,75 + 304,4, \text{ kur}$$

IMT_C – aprēķinātā ieplūdes kolektora temperatūra, izteikta kelvīnos (K);

P_{IM} – absolūtais spiediens (kPa) ieplūdes kolektorā;

25.2.5.2. motora dzesēšanas šķidruma temperatūra ir zemāka par vai vienāda ar temperatūru, kas noteikta, izmantojot šādu formulu:

$$ECT_C = P_{IM} / 14,004 + 325,8, \text{ kur}$$

ECT_C – aprēķinātā motora dzesēšanas šķidruma temperatūra, izteikta kelvīnos (K);

P_{IM} – absolūtais spiediens (kPa) ieplūdes kolektorā;".

18. Izteikt 1. pielikuma 25.3.2. apakšpunktu šādā redakcijā:

"25.3.2. ekspluatācijas drošībai;".

19. Papildināt 1. pielikuma 29. punkta ievaddaļu aiz vārda "nodrošināšanai" ar skaitli un vārdiem "IIIB laikposma motoriem".

20. Papildināt 1. pielikumu ar 30., 31., 32., 33. un 34. punktu šādā redakcijā:

"30. Prasības attiecībā uz NO_x kontroles pasākumiem IV laikposma motoriem:

30.1. ražotājs iesniedz informāciju par NO_x kontroles pasākumu funkcionālajiem ekspluatācijas parametriem, izmantojot šo noteikumu 2. pielikuma 2. punkta tabulas 2. punktā un 4. punkta tabulas 2. punktā norādīto paraugu;

30.2. motora emisijas kontroles stratēģija darbojas visos parastajos vides apstākļos un jo īpaši zemās apkārtējās temperatūrās. Šī prasība neaprobežojas ar nosacījumiem, saskaņā ar kuriem jāizmanto bāzes emisijas kontroles stratēģija (atbilstoši šā pielikuma 25.2. apakšpunktam);

30.3. ja tiek izmantots reaģents, ražotājs sniedz pierādījumus, ka amonjaka emisijas vidējā vērtība, veicot tipa apstiprināšanu, NRTC vai NRSC siltās palaišanas ciklā nepārsniedz 10 ppm;

30.4. ja visurgājējai tehnikai ir uzstādītas vai pievienotas reaģenta tvertnes, jānodrošina līdzekļi tvertnē esošā reaģenta parauga ņemšanai. Parauga ņemšanas vietai jābūt viegli pieejamai, neizmantojot īpašus instrumentus vai ierīces;

30.5. tipa apstiprinājumu saskaņā ar šo noteikumu 15. punktu piešķir ar nosacījumu, ka:

30.5.1. visiem visurgājējas tehnikas vadītājiem tiek nodrošinātas rakstiskas apkopes instrukcijas;

30.5.2. oriģinālā aprīkojuma ražotājiem (OEM) tiek nodrošināti dokumenti par motora uzstādīšanu (ieskaitot emisijas kontroles sistēmu, kas ir daļa no apstiprinātā motora tipa);

30.5.3. OEM tiek nodrošinātas instrukcijas attiecībā uz vadītāja brīdināšanas sistēmu, sistēmu, kas prasa vadītāja reakciju, un, ja piemērojams, aizsardzību pret reaģenta sasalšanu;

30.5.4. tiek piemēroti šo noteikumu 1.¹ pielikumā paredzētie nosacījumi attiecībā uz vadītāja instruēšanu, uzstādīšanas dokumentiem, vadītāja brīdināšanas sistēmu, sistēmu, kas prasa vadītāja reakciju, un aizsardzību pret reaģenta sasalšanu.

31. Kontroles lauks IV laikposmam:

31.1. saskaņā ar šā pielikuma 12.11. apakšpunktu IV laikposma motoriem emisijas paraugs, kas ņemts kontroles laukā, kurš definēts šo noteikumu 1.² pielikumā, nedrīkst pārsniegt šā pielikuma 13. tabulā norādītās emisijas robežvērtības vairāk kā par 100 %;

31.2. tehniskais dienests pēc gadījuma principa izvēlas līdz trim slodzes un ātruma punktiem testēšanai kontroles laukumā. Tehniskais dienests pēc gadījuma principa nosaka arī šo testa punktu secību. Testu veic saskaņā ar NRSC pamatprasībām, tomēr katru testa punktu novērtē atsevišķi. Katrs testa punkts atbilst šajā punktā noteiktajām robežvērtībām;

31.3. testu veic uzreiz pēc diskrētā režīma testa cikliem (atbilstoši šo noteikumu 3. pielikumam). Tomēr, ja ražotājs saskaņā ar šo noteikumu 3. pielikuma 3. punktu izvēlas izmantot ANO/EEK noteikumu Nr. 96 "Vienotie nosacījumi par lauksaimniecības un mežsaimniecības traktoru un autoceļiem neparedzēto mobilo iekārtu kompresijas aizdedzes dzinēju atbilstību attiecībā uz piesārņojuma emisiju" (turpmāk – ANO/EEK noteikumi Nr. 96) grozījumu sērijas 03 4.B pielikuma procedūru, testu veic šādi:

31.3.1. testu veic nekavējoties pēc diskrētā režīma testa cikliem saskaņā ar ANO/EEK noteikumu Nr. 96 grozījumu sērijas 03 4.B pielikuma 7.8.1.2. punkta "a" līdz "e" apakšpunktu, bet pirms pēctesta procedūras saskaņā ar "f" apakšpunktu vai arī pēc pakāpenisko modālo ciklu (RMC) testa saskaņā ar ANO/EEK noteikumu Nr. 96.03 grozījumu sērijas 4.B pielikuma 7.8.2.2. punkta "a" līdz "d" apakšpunktu, bet pirms pēctesta procedūras(-ām) saskaņā ar "e" apakšpunktu;

31.3.2. testus veic atbilstoši ANO/EEK noteikumu Nr. 96 grozījumu sērijas 03 4.B pielikuma 7.8.1.2. punkta "b" līdz "e" apakšpunktam, izmantojot vairāku filtru metodi (viens filtrs katram testa punktam) katram no trijiem izvēlētajiem testa punktiem;

31.3.3. aprēķina konkrēto emisijas vērtību (g/kWh) katram testa punktam;

31.3.4. emisijas vērtības var aprēķināt uz molārās bāzes, izmantojot ANO/EEK noteikumu Nr. 96 grozījumu sērijas 03 A.7 papildinājumu, vai uz masas bāzes, izmantojot ANO/EEK noteikumu Nr. 96 grozījumu sērijas 03 A.8 papildinājumu, tomēr tām jāatbilst metodei, ko izmanto diskrētam režīmam vai RMC testam;

31.3.5. gāzveida emisijas summas aprēķināšanai N_{mode} uzstāda uz 1 un izmanto svēruma koeficientu 1;

31.3.6. daļiņveida emisijas aprēķināšanai izmanto vairāku filtru metodi, un summas aprēķināšanai N_{mode} uzstāda uz 1 un izmanto svēruma koeficientu 1.

32. Kartera gāzu emisijas pārbaude IV laikposma motoriem:

32.1. kartera emisija nedrīkst izplūst tieši atmosfērā, izņemot šā pielikuma 32.3. apakšpunktā minēto gadījumu;

32.2. motori visā ekspluatācijas laikā pēc izvadīšanas caur pēcapstrādes ierīci drīkst kartera emisiju novadīt izpūtējā;

32.3. kartera emisija no motoriem, kas aprīkoti ar turbokompresoriem, sūkņiem, turbopūti vai gaisa kompresoriem, var izplūst atmosfērā. Šādā gadījumā kartera emisiju pievieno izplūdes gāzu emisijai (fiziski vai matemātiski) visu emisijas testu laikā saskaņā ar šā pielikuma 33. punktu.